

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2002 No. 327

Rheoliadau Cartrefi Plant (Cymru) 2002

PROSPECTIVE

RHAN I CYFFREDINOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Cartrefi Plant (Cymru) 2002 a deuant i rym ar 1 Ebrill 2002.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas â chartrefi plant yng Nghymru.

Gwybodaeth Cychwyn

II Rhl. 1 mewn grym ar 1.4.2002, gweler [rhl. 1\(1\)](#)

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “arweiniad y plant” (“*children’s guide*”) yw'r arweiniad y cyfeirir ato yn rheoliad 4;

ystyr “awdurdod lleoli” (“*placing authority*”) mewn perthynas â phlentyn sy'n cael ei letya mewn cartref plant yw—

(a) yn achos plentyn y mae awdurdod lleol yn gofalu amdano, yr awdurdod lleol hwnnw;

(b) yn achos plentyn nad oes awdurdod lleol yn gofalu amdano—

(i) os yw'n cael ei letya gan gorff gwirfoddol (1), y corff gwirfoddol hwnnw;

(ii) os yw'n cael ei letya mewn ysgol gymwys o dan drefniadau sydd wedi'u gwneud gan awdurdod addysg lleol neu gan awdurdod lleol, yr awdurdod addysg lleol hwnnw neu'r awdurdod lleol hwnnw yn ôl fel y digwydd;

(iii) mewn unrhyw achos arall, rhiant y plentyn;

ystyr “corff” (“*organisation*”) yw corff corfforedig, ac eithrio yn rheoliad 17(6) lle mae'n rhaid dehongli'r term yn unol â diben y ddarpariaeth y mae'n cael ei ddefnyddio ynddi;

ystyr “cynllun lleoliad” (“*placement plan*”) yw'r cynllun y cyfeirir ato yn rheoliad 12;

ystyr “Cynulliad Cenedlaethol” (“*National Assembly*”) yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Cartrefi Plant (Cymru) 2002. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

ystyr “darparydd cofrestredig” (“*registered provider*”), mewn perthynas â chartref plant, yw person sydd wedi'i gofrestru o dan Ran II o'r Ddeddf fel y person sy'n rhedeg y cartref hwnnw(2);

ystyr “datganiad o ddiben” (“*statement of purpose*”) yw'r datganiad y cyfeirir ato yn rheoliad 4;

ystyr “Deddf 1989” (“*the 1989 Act*”) yw Deddf Plant 1989(3);

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Safonau Gofal 2000;

ystyr “person cofrestredig” (“*registered person*”), mewn perthynas â chartref plant, yw unrhyw berson sy'n ddarparydd cofrestredig neu'n rheolwr cofrestredig y cartref hwnnw;

ystyr “rheolwr cofrestredig” (“*registered manager*”), mewn perthynas â chartref plant, yw'r person sydd wedi'i gofrestru o dan Ran II o'r Ddeddf fel rheolwr y cartref hwnnw;

dehonglir “rhiant maeth” (“*foster parent*”) yn unol ag adran 1(7) o'r Ddeddf;

ystyr “swyddfa briodol” (“*appropriate office*”) mewn perthynas â chartref plant—

(a) os oes swyddfa wedi'i phennu o dan reoliad 42 ar gyfer yr ardal y mae'r cartref plant wedi'i leoli ynddi, yw'r swyddfa honno;

(b) mewn unrhyw achos arall, yw unrhyw un o swyddfeydd y Cynulliad Cenedlaethol; mae i “unigolyn cyfrifol” (“*responsible individual*”) yr ystyr a roddir iddo yn rheoliad 6;

ystyr “ymarferydd cyffredinol” (“*general practitioner*”) yw ymarferydd meddygol cofrestredig sydd—

(a) yn darparu gwasanaethau meddygol cyffredinol o dan Ran II o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977(4),

(b) yn cyflawni gwasanaethau meddygol personol mewn cysylltiad â chynllun peilot o dan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Sylfaenol) 1997(5); neu

(c) yn darparu gwasanaethau sy'n cyfateb i wasanaethau sy'n cael eu darparu o dan Ran II o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977, heblaw'n unol â'r Ddeddf honno;

ystyr “ymarferydd deintyddol cofrestredig” (“*registered dental practitioner*”) yw person sydd wedi'i gofrestru yn y gofrestr deintyddion sy'n cael ei chadw o dan Ddeddf Deintyddion 1984(6);

ystyr “ymchwiliad amddiffyn plant” (“*child protection enquiry*”) yw ymchwiliad a gynhelir gan awdurdod lleol wrth gyflawni'r swyddogaethau a roddir iddo gan Ddeddf 1989 neu odani; ac

ystyr “ysgol gymwys” (“*qualifying school*”) yw ysgol sy'n gartref plant o fewn ystyr adran 1(6) o'r Ddeddf.

(2) Yn y Rheoliadau hyn, mae cyfeiriad—

(a) at reoliad neu Atodlen â rhif yn gyfeiriad at y rheoliad yn y Rheoliadau hyn neu at yr Atodlen iddynt sy'n dwyn y rhif hwnnw;

(b) mewn rheoliad neu Atodlen at baragraff â rhif, yn gyfeiriad at y paragraff yn y rheoliad hwnnw neu'r Atodlen honno sy'n dwyn y rhif hwnnw;

(c) mewn paragraff at is-baragraff â llythyren neu rif yn gyfeiriad at yr is-baragraff yn y paragraff hwnnw sy'n dwyn y llythyren honno neu'r rhif hwnnw.

(2) *Gweler* adran 121(6) i (8) i gael y ddarpariaeth ynghylch personau sy'n cael eu cymryd ymlaen i redeg a rheoli cartref cymunedol a ddarperir gan gorff gwirfoddol.

(3) 1989 p.41.

(4) 1977 p.49.

(5) 1997 p.46.

(6) 1984 p.24.

(3) Yn y Rheoliadau hyn, onid yw'n ymddangos bod bwriad i'r gwrthwyneb, mae cyfeiriadau at gyflogi person yn cynnwys—

- (a) cyflogi person p'un ai am dâl neu beidio;
- (b) cyflogi person o dan gontract gwasanaeth neu gontract ar gyfer gwasanaethau; ac
- (c) caniatáu i berson weithio fel gwirfoddolwr;

a dehonglir cyfeiriadau at gyflogai neu at gyflogi person yn unol â hynny.

(4) Yn y Rheoliadau hyn, bernir bod cyfeiriad at berson sy'n gweithio mewn cartref plant yn cynnwys cyfeiriad at berson sy'n gweithio at ddibenion cartref plant.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Rhl. 2 mewn grym ar 1.4.2002, gweler [rhl. 1\(1\)](#)

Sefydliadau nad ydynt yn gartrefi plant

3.—(1) At ddibenion y Ddeddf, mae unrhyw sefydliad sy'n dod o fewn unrhyw un o'r disgrifiadau canlynol wedi'i eithrio o fod yn gartref plant—

- (a) sefydliad yn y sector addysg bellach fel y'i diffinnir gan adran 91(3) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992(7);
- (b) yn ddarostyngedig i baragraff (2), unrhyw sefydliad a ddefnyddir i letya plant at ddibenion unrhyw un neu ragor o'r canlynol yn unig—
  - (i) gwyliau;
  - (ii) gweithgaredd hamdden, adloniant, chwaraeon, diwylliant neu addysg; cyhyd ag na fydd unrhyw blentyn unigol yn cael ei letya yno am fwy na 28 diwrnod mewn unrhyw gyfnod o ddeuddeg mis;
- (c) yn ddarostyngedig i baragraff (2), safle lle mae person yn darparu gofal dydd o fewn ystyr adran 79(A)(6) o Ddeddf 1989 oni fydd paragraff (3) yn gymwys;
- (ch) yn ddarostyngedig i baragraff (2), sefydliad a ddefnyddir i letya plant 16 oed a throsodd at ddibenion un neu ragor o'r canlynol yn unig—
  - (i) i alluogi'r plant i ymgymryd â hyfforddiant neu brentisiaeth; neu
  - (ii) gwyliau;
  - (iii) gweithgaredd hamdden, adloniant, chwaraeon, diwylliant neu addysg;
- (d) unrhyw hostel mechniaeth a gymeradwywyd neu hostel prawf a gymeradwywyd(8);
- (dd) unrhyw sefydliad a ddarperir ar gyfer tramgwyddwyr ifanc o dan neu yn rhinwedd adran 43(1) o Ddeddf Carchar 1952(9).

(7) [1992 p.13.](#)

(8) *Gweler* adran 9(2) o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a Gwasanaethau Llys 2000.

(9) [1952 p.52.](#) Fe'i hamnewidiwyd gan adran 170(1) o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol [1988 \(p.33\)](#) a pharagraffau 11 a 12 o Atodlen 15 iddi, ac Atodlen 16 iddi; adrannau 5(2), 18(3) a 168(3) o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a Threfn Gyhoeddus [1994 \(p.33\)](#); adran 119 o Ddeddf Troseddau ac Anhrefn [1998 \(p.37\)](#); ac adran 165(1) o Ddeddf Pwerau'r Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) [2000 \(p.6\)](#), adran 5 o Atodlen 9 iddi. Mae is-adran 1(a) o Ddeddf 1952 i'w diddymu gan adrannau 59 a 75 o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a Gwasanaethau Llys [2000 \(p.43\)](#) ac Atodlen 8 iddi ar ddyddiad sydd i'w bennu.

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Cartrefi Plant (Cymru) 2002. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

(2) Nid yw'r eithriadau ym mharagraff 1(b), (c) ac (ch) yn gymwys i unrhyw sefydliad y mae'r llety y mae yn ei ddarparu yn gyfan gwbl neu'n bennaf i blant o ddisgrifiad sy'n dod o fewn adran 3(2) o'r Ddeddf(10).

(3) Mae'r paragraff hwn yn gymwys i safleoedd a ddisgrifir ym mharagraff 1(c) os bydd, mewn unrhyw gyfnod o 12 mis, 28 neu ragor o gyfnodau 24 awr pan fydd mwy na 15 awr o ofal dydd yn cael eu darparu mewn perthynas ag unrhyw un plentyn (boed y plentyn hwnnw o dan wyth oed neu beidio), ac at ddibenion y paragraff hwn rhaid cymryd nad oes unrhyw ofal dydd yn cael ei ddarparu pan fydd plentyn yng ngofal ei riant, ei berthynas neu ei riant maeth.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Rhl. 3 mewn grym ar 1.4.2002, gweler [rhl. 1\(1\)](#)

Datganiad o ddiben ac arweiniad y plant

4.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig lunio mewn perthynas â'r cartref plant ddatganiad a ysgrifennir ar bapur a fydd yn cynnwys datganiad ynghylch y materion a restrir yn Atodlen 1 (“y datganiad o ddiben”).

(2) Rhaid i'r person cofrestredig ddarparu copi o'r datganiad o ddiben i swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol a rhaid iddo drefnu bod copi ohono ar gael, pan ofynnir amdano, i gael ei archwilio ar unrhyw adeg resymol gan—

- (a) unrhyw berson sy'n gweithio yn y cartref plant;
- (b) unrhyw blentyn sy'n cael ei letya yn y cartref plant;
- (c) yn ddarostyngedig i baragraff (3), riant unrhyw blentyn sy'n cael ei letya yn y cartref plant;
- (ch) awdurdod lleoli unrhyw blentyn sy'n cael ei letya yn y cartref; a
- (d) yn achos ysgol gymwys, Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru, ac unrhyw berson sy'n arfer un o swyddogaethau'r Cynulliad Cenedlaethol o dan y ddeddfwriaeth addysg mewn perthynas â'r ysgol;

ac yn y paragraff hwn mae cyfeiriadau at blentyn sy'n cael ei letya yn y cartref plant yn cynnwys plentyn y mae llety yn y cartref plant yn cael ei ystyried ar ei gyfer.

(3) Rhaid i'r person cofrestredig beidio â chydymffurfio â pharagraff 2(c) mewn perthynas â phlentyn os oes gorchymyn llys sy'n cyfyngu ar gyswllt rhwng y plentyn a'i riant a'i bod yn angenrheidiol cyfyngu ar argaeledd y datganiad, neu unrhyw ran ohono, er mwyn diogelu neu hybu lles y plentyn.

(4) Yn y rheoliad hwn ystyr 'deddfwriaeth addysg' yw'r Deddfau Addysg (fel y'u diffinnir gan adran 578 o Ddeddf Addysg 1996(11)).

(5) Rhaid i'r person cofrestredig gynhyrchu arweiniad i'r cartref plant ar ffurf sy'n briodol ar gyfer oedran, dealltwriaeth ac anghenion cyfathrebu'r plant sydd i gael eu letya yn y cartref (“arweiniad y plant”) a rhaid iddo gynnwys—

- (a) crynodeb o'r datganiad o ddiben y cartref;
- (b) crynodeb o'r weithdrefn gwynion a sefydlir o dan reoliad 24; ac

(10) Mae adran 3(2) o'r Ddeddf yn cyfeirio at bersonau sy'n sâl neu sydd wedi bod yn sâl; at bersonau y mae neu yr oedd ganddynt anhwylder meddwl; at bersonau sy'n anabl neu'n fethedig; ac sy'n ddibynol neu sydd wedi bod yn ddibynol ar alcohol a chyffuriau.

(11) 1996 p.56.

- (c) cyfeiriad a rhif ffôn swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol ac un o swyddfeydd Comisiynydd Plant Cymru.
- (6) Rhaid i'r person cofrestredig—
- (a) darparu copi o arweiniad cyntaf y plant i swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol;
  - (b) darparu copi o fersiwn gyfredol arweiniad y plant i bob plentyn ac i awdurdod lleoli'r plentyn pan fydd y plentyn yn cael ei letya gyntaf yn y cartref; ac
  - (c) yn dilyn y ddarpariaeth a ddisgrifir yn is-baragraff (b), darparu copïau pellach ar gais y plentyn neu'r awdurdod lleoli.
- (7) Yn ddarostyngedig i baragraff (8) rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod y cartref plant yn cael ei redeg bob amser mewn modd sy'n gyson â'i ddatganiad o ddiben.
- (8) Nid oes dim ym mharagraff (7) nac yn rheoliad 30(1) yn ei gwneud yn ofynnol nac yn awdurdodi'r person cofrestredig i dorri'r canlynol neu i beidio â chydymffurfio â hwy—
- (a) unrhyw ddarpariaeth arall yn y Rheoliadau hyn; neu
  - (b) yr amodau sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â chofrestru'r person cofrestredig o dan Ran II o'r Ddeddf.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Rhl. 4 mewn grym ar 1.4.2002, gweler [rhl. 1\(1\)](#)

Adolygu'r datganiad o ddiben ac arweiniad y plant

- 5.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig—
- (a) cadw'r datganiad o ddiben ac arweiniad y plant o dan sylw ac, yn ddarostyngedig i gydymffurfedd â pharagraff (2), eu diwygio os yw'n briodol; a
  - (b) os diwygir arweiniad y plant, darparu copi diwygiedig i bob plentyn sy'n cael ei letya yn y cartref.
- (2) Pryd bynnag y bydd yn ymarferol, rhaid i'r person cofrestredig hysbysu swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol ynghylch unrhyw ddiwygiad sydd i'w wneud i'r datganiad o ddiben o leiaf 28 diwrnod cyn y dyddiad y mae i fod i ddod yn weithredol.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 Rhl. 5 mewn grym ar 1.4.2002, gweler [rhl. 1\(1\)](#)

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Cartrefi Plant (Cymru) 2002. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to :

- Regulations revoked by [S.I. 2018/48 Sch. 2](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Instrument associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Instrument (including any effects on those provisions):

- reg. 8(2A)-(2E) inserted by [S.I. 2007/311 reg. 2\(4\)](#)